

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.219/2023/5.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság dr. Szikszai Tünde (jogképviselőcíme) által képviselt **felperes** (felperes címe) **felperesnek**, a Jákó és Társai Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe1; ügyintéző: dr. Pálista Zoltán ügyvéd) által képviselt **alperes** (alperes címe) **alperes** ellen, kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 19.M.71.647/2020/47. számú ítélete ellen, a felperes 51. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, az elsőfokú perköltséget megváltoztatja, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint + áfa elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A perben felmerült 672.000 (hatszázhetvenkétezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2017. november 17. napjától kezdődően állt az alperes alkalmazásban, betanított munkás munkakörben. A munkaköri feladati közé tartozott az ún. perselyezőgép/hidraulikus prés működtetése, amelyre vonatkozóan a csoportvezető csoportvezetőtől kapott tájékoztatást.

[2] A felperes 2017. december 11. napján a hidraulikus prés mellett végezte a munkáját, amikor a perselyezőgép „beismételt”, a gép üres járata visszacsúszott, és a felperes a jobb kéz mutatóujj végpercének sérülését szenvedte el, a jobb kéz mutatóujja a szerszám közé szorult, s a körömlemez magasságában a mutatóujj hegyét a gép lecsípte.

[3] A balesetről a munkáltató munkabaleseti jegyzőkönyvet vett fel, majd üzemi balesetként elismerte. A munkabaleseti jegyzőkönyv tartalma szerint a balesethez vezető ok a perselyezőgép meghibásodása volt. A munkáltató a hasonló balesetek megelőzése érdekében rögzítette a gép használatának megszüntetését, kivizsgálását, a hiba elhárítását.

[4] A felperest a baleseti központban ellátták. Ennek körében a körömperec traumás amputációja megtörtént. A felperesnél 2018. május 16-án baleseti központ megállapította, hogy a jobb kéz mutatóujj körömperc sebe pp. gyógyult, az ujj aktív mozgásterjedelme teljes, ujjvégen KÉ rendben. Könnyített munkavégzésbe visszaállhat, erős megragadást igénylő feladatot még kerülje.

[5] A baleset követően a felperes nem állt vissza a munkába, a munkaviszonyát 2020. február 19. napján felmondással megszüntette.

[6] A baleset eredményeképpen a felperesnél 2 %-os mozgásszervi rész-egészségkárosodás alakult ki, amely állapot végleges, károsodása maradandó, azonban össz-szervezeti egészségkárosodást nem eredményez, egészségi állapotát nem befolyásolja. A maradványállapot a felperest a mindennapi teendőiben nem akadályozza, életvitelét nem befolyásolja.

Kereset

[7] A felperes a keresetében a balesettel összefüggésben 9.000.000 forint sérelemdíj, ezen összeg kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[8] Előadta, hogy a baleset következtében olyan sérülés érte, amely egész további életére kihatással van, maradandó fogyatékoságot okoz, fájdalmai szakszerű egészségügyi ellátás ellenére folyamatosak, életminőségét negatívan befolyásolja, a sérülés miatt lehangolt kedélyállapotot eredményezett, megélhetése bizonytalanná vált, iskolát kellett váltania. A baleset a családját is nehéz anyagi helyzetbe hozta.

Ellenkérelem

[9] Az alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését. Hivatkozott arra, hogy a felperes munkavédelmi oktatásban részesült a géppel kapcsolatban, részletes tájékoztatást kapott a gép működéséről, a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretekről, továbbá védőeszközzel is ellátta.

[10] Az alperes megítélése szerint a balesetet az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje vagy elhárítsa. Az alperes az összecszerűséget is eltúlzottnak tartotta.

Az elsőfokú bíróság határozata

[11] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 600.000 forint sérelemdíjat, ezen összeg után kamatot, továbbá 495.300 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[12] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felperes munkahelyi balesete munkaviszonnyal okozati összefüggésben következett be. Az alperes ugyan hivatkozott mentesülési okra, de kioktatás ellenére nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, az alperesi állítások sem voltak olyan kimentésre okot adó hivatkozások, amelyek megalapozottak lettek volna.

[13] Az elsőfokú bíróság az okiratok által bizonyítottan a gép meghibásodását fogadta el a baleset okaként.

[14] A sérelem mértékének megállapítására az elsőfokú bíróság szakértői bizonyítást rendelt el, mely szakvéleményt a felek elfogadták. Az elsőfokú bíróság azonban a felperes által meghatározott összecszerű kérelmet jelentősen eltúlzottnak tartotta.

[15] Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy a felperes fiatalon szenvedte el a maradandó károsodást eredményező egészségi állapotot, s a baleset bekövetkeztéhez közeli időben fizikai fájdalmakkal, és pszichés stresszel, szégyenérzettel is járó balesetet, amely miatt a felperes tanulmányait megszakította, Figyelembe vette a bíróság azt is, hogy a felperes olyan munkaköröket, amelyekhez a kéz fogókészsége szükséges, nem, vagy csak korlátozással tud végezni. A felperes előadta, hogy néhány hónappal a balesetet követően már alkalmas volt arra, hogy – könnyítéssel ugyan -de munkába álljon.

[16] Az elsőfokú bíróság értékelte a felperes nyilatkozatát, miszerint az ujj nyújtásakor feszülést érez, azonban a mozgástartomány teljes. Az írást újra tanulta, az ujjcsonkra támasztott eszközzel az írást tudja végezni. Arról is nyilatkozott, hogy párkapcsolatot alakított ki, partnerét nem zavarja a sérülésének maradandó nyoma. A felperes előadta, hogy a

helyzetet el tudta fogadni, meg tudott benne nyugodni, s a korrekciót úgy végezték, hogy a csonknak szép formája lett. Ezekkel összhangban a szakértői vélemény is azt tartalmazza, hogy az ujj aktív mozgásterjedelme teljes, az írásképeség elvesztése átmeneti volt, a felperes életvitelét a sérülés nem befolyásolja, mindennapi teendői elvégzésében nem akadályozza, az írást és gépelést csak kis fokban nehezíti. Mindezeket egybe vetve a felek által sem vitatott szakértői vélemény szerint a felperest ért sérülés nem eredményez össz-szervezeti egészségkárosodást, és mozgásszervi rész-egészségkárosodása is mindössze 2%.

[17] Az elsőfokú bíróság a 2017-ben bekövetkezett balesetkori értéken határozta meg a felperest ért sérelem kompenzálására meghatározott 600.000 forint összeget.

Fellebbezés

[18] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdés a), c) pontjaira figyelemmel az ítélet teljes egészében történő hatályon kívül helyezését és a felperesi kereseti kérelemnek való helyt adást. Továbbá perköltségre is igényt tartott.

[19] Másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[20] Harmadlagosan kérte a perköltség csökkentését, annak túlzott mértékben történő megállapítása miatt.

[21] A felperes előadása szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg a Pp. 369. és 370.§-ában foglaltaknak.

[22] Az elsőfokú bíróság ítélete a baleset bekövetkezése nyomán fellépő sérelem kompenzálása kapcsán a balesetkori érték megállapítása körében nem volt megfelelő. Az elsőfokú eljárás során elmaradt a balesetkori érték megállapítása, hiszen csupán általánosságban hivatkozott arra a bíróság, hogy a balesetkori értékhez viszonyítottnan került megállapításra a felperesi kérelem eltúlzott volta.

[23] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet ellentmondásos a körben is, hogy a balesetkori értékhez viszonyított, ugyanakkor azt is indokolta, hogy a baleset óta eltelt idő alatt a felperest ért testi, lelki, pszichés kár csökkent. Kiemelte, hogy a baleset időpillanatában a felperes fiatal felnőtt volt, mára egy traumát megélt felnőtt lett. Jelentősége lett annak, hogy a sérelemdíj összegét összehasonlítjuk a felperesre terhelt perköltség összegével, akkor valójában az elsőfokú bíróság megítélése szerint 104.700 forint sérelemdíj alkalmas, az öt bizonyítottan üzemi balesetből ért sérelem kompenzálására.

[24] Okszerűtlen és ellentmondásos a bírói mérlegelés arra vonatkozóan, hogy a munkaviszonnyal okozati összefüggésben bekövetkezett sérelem kompenzálását biztosító kereseti kérelem összecszerűségében eltűlt.

[25] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a döntését úgy hozta meg, hogy nemcsak a szakvéleményben foglaltakat és a felperesi nyilatkozatokat vonta mérlegelése körébe, tulajdonképpen az alperes beszámítási kifogását is figyelembe vette, annak ellenére, hogy annak visszautasításáról rendelkezett. Előadta, hogy azt is vizsgálni kellett volna, hogy a felperesre az elszenvedett sérülés milyen pszichés teherként hatott a baleset pillanatában.

Fellebbezési ellenkérelem

[26] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[27] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megfelelt mind az anyagi jogi, mind az eljárásjogi szempontoknak. A felperes a fellebbezésében nem tudott megjelölni olyan indokot, amely alapján az elsőfokú ítélet megalapozatlan vagy jogszabályba ütköző lenne.

[28] Megállapítható volt, hogy a felperes nem szenvedett össz- szervezeti egészségkárosodást, a baleseten túllépett és a további életét nem befolyásolta a korábban elszenvedett baleset. Ennek következtében az elsőfokú bíróság a mérlegelésével helyesen állapította meg a felperesnek fizetendő sérelemdíj mértékét.

[29] Az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg a pervesztesség-pernyertesség arányát. Nincs helye az ügyvédi díj mérséklésének, az eljárás hosszú ideig tartott, több tárgyalást tartott az elsőfokú bíróság, szakértői bizonyítás került lefolytatásra, melyet követően a szakvélemény áttanulmányozását a jogi képviselő elvégezte.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[30] A felperes fellebbezése megalapozatlan.

[31] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítási eljárást lefolytatta, az érdemi döntésével is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helyes indokai alapján a Pp. 386. § (4) bekezdése alapján hagyta helyben.

[32] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[33] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[34] A másodfokú bíróság elsődlegesen rögzíti, hogy a felperes a szakértői véleményt és az abban foglaltakat a fellebbezésében nem vitatta.

[35] A szakértő a véleményében rögzítette, hogy a jobb kéz mutatóujj, a végperc körömlemez magasságában amputált, pp. gyógyult heg, az ujj aktív mozgásterjedelme teljes. A felperesnél 2 %-os mozgásszervi rész-egészségkárosodás alakult ki, amely össz-szervezeti egészségkárosodást nem eredményez. A felperes életvitelét az elszenvedett sérülés maradványállapota jelenleg nem befolyásolja, bár az írást és a gépelést kis fokban megnehezíti. Az állapot a felperest a mindennapi teendői elvégzésében nem akadályozza.

[36] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 9. §-ára, miszerint a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42-54. §-ait rendeli alkalmazni azzal, hogy a Ptk. 2:52.§ (2) és (3) bekezdése, valamint a 2:53.§-a alkalmazásakor e törvény kártérítési felelőssége vonatkozó szabálya az irányadó.

[37] A Ptk. 2:43. § a) pontja nevesíti az élet, testi épség és egészség megsértését a személyiségi jogok sérelme körében.

[38] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására – tekintettel egyösszegben határozza meg.

[39] Az Alkotmánybíróság a 34/1992. (VI.1.) határozatában kimondta, hogy nemvagyonai károk vagyoni mércével megmérhetetlenek, így szoros értelemben vett megtérítéséről nem lehet szó. Nemvagyonai kártérítés esetén nincs vagyoni kár és ezért nem lehet szó „teljes”, illetőleg „nem teljes” kártérítésről sem. A jogellenesség alapja ennél fogva nem is a károkozás, hanem a személyhez fűződő jogsértés. A sérelemdíj meghatározása esetén figyelembe kell venni különösen a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását. Az új Ptk. indoklásából megállapítható, hogy vagyoni elégtétel magában foglalja a sérelemmel okozott hátrány kiküszöbölése mellett a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt keletkezett szubjektív hiányérzetet, veszteségérzés megszüntetését, de legalább a csökkentését is. Az elégtétel magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését és az okozott sérelem kompenzálásához fűződő igény elismerését is. Célja, hogy a személyiségi jogsérelmet szenvedett személynél a megbomlott testi és lelki egyensúly helyreálljon. A sérelemdíj összegének meghatározásánál e szempontokra is figyelemmel kell lenni.

[40] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejezetten megjelölte a felperes fiatal életkorát, fizikai és pszichés fájdalmait, valamint tanulmányai megszakítását, e körben teljeskörűen értékelte a felperes által elszenvedett sérelmeket a baleset bekövetkezésekor. Az elsőfokú bíróság mérlegelte azt is, hogy a baleset bekövetkezte milyen hatással volt a felperesre és a környezetére.

[41] A Ptk.6:532. §-a kimondja, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

[42] A Ptk.6:534. § (1) bekezdése szerint, ha a károkozás és az ítélethozatal között az időmúlásra vagy egyéb körülményre tekintettel az értékviszonyokban jelentős változás következett be, a bíróság az okozott kár mértékét az ítélethozatal időpontjában fennállt értékviszonyok szerint határozhatja meg.

[43] Jelen esetben az elsőfokú bíróság a baleset bekövetkeztekori időállapot alapján határozta meg a kártérítés összegét és a felperes is ezt kérte a fellebbezésében. Megalapozatlan a felperes fellebbezése a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság csupán általánosságban hivatkozva határozta meg a balesetkori értéket. Az elsőfokú bíróság konkrétan megjelölte az ítéletben, hogy a 2017-ben bekövetkezett balesetkori értéken határozta meg a sérelemdíj összegét.

[44] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelte az irányadó körülményeket, e körben mérlegelte a balesetkori felperesi állapotot és azt is, hogy a balesetet követően a felperes életvitele mennyiben nehezült meg. A sérelemdíj mértékének meghatározásánál irányadó szempontokat a BDT2004.964. számú döntés is meghatározza.

[45] Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az összecszerű kereseti kérelem eltúlzott, annak mértékét megfelelően indokolta, a körülményeket helytállóan mérlegelte és a döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett.

[46] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltséget mérsékelte a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság értékelte, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben 5 tárgyalást tartott, amelyek nagyrésze 40-45 perces időtartamú volt. Az alperes 5 db előkészítő iratot adott be, melyek 1-4 oldalig terjedtek, úgy egyszerű megítélésű volt, így a másodfokú bíróság 200.000 forint összeget talált arányban állónak az elvégzett ügyvédi munkával.

Záró rész

[47] A bíróság a fellebbezési eljárásban pervesztes felperest az IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség viselésére. A másodfokú bíróság a perköltség összegét az IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján mérsékelte, melynek során

mérlegelte, hogy az alperes fellebbezési ellenkérelme 3 oldal volt, a fellebbezés elbírálása tárgyaláson kívül történt, az ügy megítélése egyszerű volt.

[48] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre tekintettel a fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli a Pp. 525. §-a alapján.

[49] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[50] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

Budapest, 2024. február 22.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró